

вується центр і для он-лайн навчання. Так, у минулому році 5 педагогів успішно пройшли он-лайн навчання, що проводились Британською Радою, і були націлені на вдосконалення фахової майстерності в роботі з дітьми початкової школи. Учителі ж української мови долучилися до Всеукраїнського Інтернет-конкурсу «Соняшник» для педагогів, а Носенко Л.В., Овдiенко О.М. та Хоменко Т.М. стали володарями дипломів I та II ступенів. Цікавою формою роботи на базі шкільного мультимедійного центру є й участь у відкритій природничій олімпіаді, яка проводиться в он-лайн режимі. Два роки поспіль команда школи «Живчик», що складається з учнів та вчителів (керівник Соколовська О.П.), є переможцем, виборовши відповідно I та III місце. До речі, у цьому випробуванні бере участь понад 800 команд з усієї України.

Ми вже давно відмовилися від традиційної форми проведення педагогічних рад. Нині – це лабораторія фахової майстерності, що поряд із конструктивним аналізом спонукає до пошуку, творчості, створює в колективі атмосферу довіри, взаєморозуміння й поваги і неодмінно успіху. Я глибоко переконана, що лише інтерактивна форма роботи на такому засіданні досягає поставлених завдань, допомагає достукатись до кожного члена колективу і є, без-

умовно, найефективнішою. Мультимедійні презентації, проекти, групова та колективна робота стали невід'ємною частиною педагогічної ради. Саме вони пробуджують активність, креативність, бажання нині бути досконалішим, ніж учора, дають можливість розкривати творчий потенціал і реалізувати особисті цікаві педагогічні ідеї, а головне, переконають, що «смертний гріх учителя – бути нудним і консервативним».

Крім того, на базі центру постійно проходять засідання творчих груп учителів міста, засідання міських методичних об'єднань, обласні та міські семінари, тренінги, майстер-класи.

Отже, шкільний учительський мультимедійний центр є не забаганкою, а вимогою часу, адже він: дає можливість педагогу орієнтуватися в інформаційному потоці; розвиває гнучке критичне мислення вчителя; збагачує понятійний апарат фахівця; сприяє аналізу та осмисленню як особистого, так і передового педагогічного досвіду; дає можливість здобувати нові знання.

А ще він дає відповідь на нагальне запитання: «Як же сьогодні мотивувати педагога до постійного пошуку й росту?» – Як один із варіантів – якісно й інноваційно організувати методичну роботу в школі.

Ольга Сутула

Стимулювання педагогів-новаторів і педагогічних колективів до впровадження в освітню практику інноваційних педагогічних технологій

*По правильно розташованим,
непошкодженим, міцним,
безпечним сходам можна кого завгодно
привести на будь-яку висоту.*

Я.А. Коменський

Про те, що інноваційні технології – вимога часу, ознака сучасної освітньої галузі, засіб підвищення результативності та якості навчального процесу знають усі. Впровадження ж їх у практику роботи вчителя, навчального закладу в цілому зазвичай залишається на даному етапі лише декларативним вищцем.

Учитель-новатор нерідко асоціюється з педагогом, що просто якісно виконує свої професійні функціональні обов'язки. А самопрезентація досвіду роботи вчителя часто перетворюється на парад інноваційних технологій, що вишикувались усі відразу на одному навчальному занятті. Хоча в цьому вбачається позитивний факт наявності знань про освітні технології.

Аналіз досвіду роботи вчителів свідчить, що лише невелика їх кількість дійсно впроваджують грамотно в практику технології, і лише одиниці стають авторами інноваційних підходів до навчання. Тому своє завдання методична служба повинна вбачати у реалізації заходів щодо стимулювання педагогів-новаторів та педагогічних колективів саме до впровадження в освітню практику інноваційних педагогічних технологій. Актуальність даного питання зумовлена суперечностями між репродуктивним характером навчання педагогів і необхідністю продуктивної педагогічної діяльності, між труднощами засвоєння вчителем способів інноваційної діяльності та необхідністю професійно-педагогічної взаємодії з метою вирішення завдань, пов'язаних із впровадженням нових технологій навчання й виховання тощо.

Готовність до інноваційної педагогічної діяльності визначається як особливий особистісний стан, який передбачає наявність у педагога мотиваційно-ціннісного ставлення до професійної діяльності, володіння ефективними способами і засобами досягнення педагогічних цілей, здатності до творчості і рефлексії. По великому рахунку системна якісна робота кожної методичної служби стимулює педагогів до практичної реалізації інновацій.

В основі роботи районного методичного кабінету відділу освіти Карлівської райдержадміністрації когнітивний (особистісно-ціннісне ставлення до професійної діяльності, потреба у самовдосконаленні, інтерес до інноваційної діяльності); соціокультурний (підвищення загальнокультурного рівня, розвиток комунікативних навичок); моральний (актуалізація етичного потенціалу вчителя, дотримання норм професійної етики); науково-теоретичний (знання предмета викладання, особливостей методики, нормативно-правової бази) аспекти підвищення професійної майстерності вчителів. Ефективна робота районних методичних об'єднань, творчих груп, конкурсний рух «Учитель року», реалізація планів розвитку навчальних закладів, робота над науково-методичною проблемою, методичні заходи, що самі по собі є інноваційними за формою та змістом (методичні брейн-ринги, методичні мости, педагогічні бенефіси тощо) – основні форми формування готовності педагога до інноваційної діяльності, які широко реалізуються методичною службою нашого району.

Та найпродуктивнішою формою стимулювання педагогів-новаторів і педагогічних колективів саме до впровадження в освітню практику інноваційних педагогічних технологій є робота дискусійно-педагогічного клубу «Світоч». Ідея функціонування дискусійно-педагогічних клубів, де вчителі в ході дискусій, діалогів розв'язують проблеми організації навчально-виховного процесу набула поширення серед освітян у 90-х роках ХХ ст. На теренах нашого району такий клуб був організований для керівників навчальних закладів у 1995 р. Він мав на меті відбір ефективних методик, методів, прийомів, технологій для навчально-виховного процесу освітньої системи району. Педагогічний клуб мав бути ініціативним центром проведення інновацій у навчально-виховний процес керівниками навчальних закладів у педагогічні колективи.

На сьогодні акценти його роботи зміщені: «Світоч» – осередок інноваційної культури не тільки для керівників навчальних закладів, але й для педагогів району. Це публічне обговорення будь-якої педагогічної ідеї, питання, проблеми; цілеспрямований і впорядкований обмін думками, ідеями, поглядами і судженнями заради пошуку істини; дослідження та колективне обговорення проблемного питання, педагогічної ідеї; відстоювання кожним педагогічним працівником власної думки, погляду на те чи інше питання шляхом обґрунтування.

Основними формами роботи клубу є засідання у формі групової дискусії, діалогу, тобто вільний обмін думками, оцінками, враженнями та міркуваннями з обговорюваної проблеми, перегляд практичного застосування питання. Результатом кожного засідання є поширення інновацій і грамотне технологічне їх застосування в навчально-виховному процесі. При чому, кожний вчитель має змогу «приміряти» на себе технологію і визначити: чи відповідає вона його стилю роботи, індивідуальним особливостям як педагога, так і учнів, чи співпадає з освітніми завданнями предмета.

Так, у ході роботи клубу були розглянуті питання: «Активні методи взаємодії в школі особистісно зорієнтованої педагогіки» (2007 р., Карлівська ЗОШ І–ІІІ ст. №4); «Науково-методичні аспекти викладання етики в загальноосвітніх навчальних закладах» (2008 р., Варварівська ЗОШ І–ІІІ ст.); «Методико-дидактичні аспекти формування здорового способу життя на уроках основ здоров'я та в позаурочний час» (2009 р., Попівська ЗОШ І–ІІІ ст. №2); «Інноваційні технології в початковій школі» (2010 р., Карлівська ЗОШ І–ІІІ ст. №1, Карлівська гімназія імені Ніни Герасименко); «Здоров'язберігальна педагогіка та технології її реалізації в освітньому середовищі сучасного навчального закладу» (2011 р., Карлівська ЗОШ І–ІІІ ст. №4); «Критичне мислення як засіб самореалізації особистості в умовах демократичного суспільства» (2012 р., Консультативно-тренінговий центр «Педагог» м. Сміла Черкаської обл.); «Особливості застосування технології розвитку критичного мислення в навчальному процесі» (2013 р., Попівська ЗОШ І–ІІІ ст. №1). Тематика засідання визначається організаційним комітетом клубу відповідно до методичної проблеми району. Підготовка до засідання із зазначеною тематикою відбувається протягом навчального року педагогічними колективами

В основі роботи районного методичного кабінету відділу освіти Карлівської райдержадміністрації когнітивний (особистісно-ціннісне ставлення до професійної діяльності, потреба у самовдосконаленні, інтерес до інноваційної діяльності); соціокультурний (підвищення загальнокультурного рівня, розвиток комунікативних навичок); моральний (актуалізація етичного потенціалу вчителя, дотримання норм професійної етики); науково-теоретичний (знання предмета викладання, особливостей методики, нормативно-правової бази) аспекти підвищення професійної майстерності вчителів. Ефективна робота районних методичних об'єднань, творчих груп, конкурсний рух «Учитель року», реалізація планів розвитку навчальних закладів, робота над науково-методичною проблемою, методичні заходи, що самі по собі є інноваційними за формою та змістом (методичні брейн-ринги, методичні мости, педагогічні бенефіси тощо) – основні форми формування готовності педагога до інноваційної діяльності, які широко реалізуються методичною службою нашого району.

Та найпродуктивнішою формою стимулювання педагогів-новаторів і педагогічних колективів саме до впровадження в освітню практику інноваційних педагогічних технологій є робота дискусійно-педагогічного клубу «Світоч». Ідея функціонування дискусійно-педагогічних клубів, де вчителі в ході дискусій, діалогів розв'язують проблеми організації навчально-виховного процесу набула поширення серед освітян у 90-х роках ХХ ст. На теренах нашого району такий клуб був організований для керівників навчальних закладів у 1995 р. Він мав на меті відбір ефективних методик, методів, прийомів, технологій для навчально-виховного процесу освітньої системи району. Педагогічний клуб мав бути ініціативним центром проведення інновацій у навчально-виховний процес керівниками навчальних закладів у педагогічні колективи.

На сьогодні акценти його роботи зміщені: «Світоч» – осередок інноваційної культури не тільки для керівників навчальних закладів, але й для педагогів району. Це публічне обговорення будь-якої педагогічної ідеї, питання, проблеми; цілеспрямований і впорядкований обмін думками, ідеями, поглядами і судженнями заради пошуку істини; дослідження та колективне обговорення проблемного питання, педагогічної ідеї; відстоювання кожним педагогічним працівником власної думки, погляду на те чи інше питання шляхом обґрунтування.

Основними формами роботи клубу є засідання у формі групової дискусії, діалогу, тобто вільний обмін думками, оцінками, враженнями та міркуваннями з обговорюваної проблеми, перегляд практичного застосування питання. Результатом кожного засідання є поширення інновацій і грамотне технологічне їх застосування в навчально-виховному процесі. При чому, кожний вчитель має змогу «приміряти» на себе технологію і визначити: чи відповідає вона його стилю роботи, індивідуальним особливостям як педагога, так і учнів, чи співпадає з освітніми завданнями предмета.

Так, у ході роботи клубу були розглянуті питання: «Активні методи взаємодії в школі особистісно зорієнтованої педагогіки» (2007 р., Карлівська ЗОШ І–ІІІ ст. №4); «Науково-методичні аспекти викладання етики в загальноосвітніх навчальних закладах» (2008 р., Варварівська ЗОШ І–ІІІ ст.); «Методико-дидактичні аспекти формування здорового способу життя на уроках основ здоров'я та в позаурочний час» (2009 р., Попівська ЗОШ І–ІІІ ст. №2); «Інноваційні технології в початковій школі» (2010 р., Карлівська ЗОШ І–ІІІ ст. №1, Карлівська гімназія імені Ніни Герасименко); «Здоров'язберігальна педагогіка та технології її реалізації в освітньому середовищі сучасного навчального закладу» (2011 р., Карлівська ЗОШ І–ІІІ ст. №4); «Критичне мислення як засіб самореалізації особистості в умовах демократичного суспільства» (2012 р., Консультативно-тренінговий центр «Педагог» м. Сміла Черкаської обл.); «Особливості застосування технології розвитку критичного мислення в навчальному процесі» (2013 р., Попівська ЗОШ І–ІІІ ст. №1). Тематика засідання визначається організаційним комітетом клубу відповідно до методичної проблеми району. Підготовка до засідання із зазначеною тематикою відбувається протягом навчального року педагогічними колективами

на чолі з директорами та заступниками директорів із навчально-виховної роботи. Періодичність проведення засідання дискусійно-педагогічного клубу «Світоч» – один раз на рік – березень, квітень. На даний час розпочалася робота по підготовці засідання на базі Федорівської ЗОШ І–ІІІ ст. імені Г.Т. Берегового за темою «Технологія зустрічних зусиль: плюси та мінуси» за планом: розгляд теоретичної основи обраної проблеми, презентація практичного втілення педагогічної ідеї, проблемно-дискусійний аналіз упровадження новації, вибір форм, методів і змісту впровадження педагогічної ідеї в навчально-виховний процес навчальних закладів.

Результатом роботи дискусійно-педагогічного клубу «Світоч» є операційна готовність педагогів району до інноваційної діяльності, яка проявляється через уміння визначати найефективніші прийоми й способи впровадження інновацій, майстерне володіння впроваджуваними технологіями, методиками тощо, усвідомлене впровадження в практику інноваційних технологій. Крім того, щороку зростає кількість учителів, що стають лауреатами конкурсу

професійної майстерності «Учитель року», суттєво збільшується кількість учнів, що є переможцями обласних і всеукраїнських предметних олімпіад.

В. Брюсов говорить: «Якщо можеш – іди попереду століття, якщо не можеш – іди в ногу зі століттям, але ніколи не залишайся позаду століття». Процеси реформування освіти зумовлюють нас наполегливо шукати нові шляхи істотного підвищення результативності методичної роботи, стимулювання педагогів-новаторів і педагогічних колективів до впровадження в освітню практику інноваційних педагогічних технологій, підвищення кваліфікації педагогічних працівників, науково-методичного забезпечення освітнього процесу, тому процес оновлення для нас є важливим і необхідним.

Кожний із нас самостійно обирає дорогу, що веде до вершин професіоналізму. Хочеться вірити, що заходи, намічені районним методичним кабінетом відділу освіти Карлівської райдержадміністрації, допоможуть учителям впевнено досягати успіхів у професіоналізмі.

Людмила Горова

Трансформація новаторських підходів у сучасній школі.

Усі діти мають право на освіту і, як наслідок цього, право на прогрес.
(Конвенція ООН «Про права дитини», ст. 26)

Перед педагогами всіх рівнів стоїть важливе питання утвердити у свідомості підростаючого покоління загальнолюдські моральні цінності та ідеали, виховати гуманну особистість, справжнього громадянина України. Освіта завжди була і залишається одним із тих пріоритетів, які визначають розвиток суспільства і по своїй природі вимушена вирішувати

«вічні проблеми», актуальність яких не зменшується з часом. Більше того, кожен новий крок розвитку людства вимагає від освіти випереджувальних

дій, адже освіта формує суспільство. Освіта повинна не лише йти в ногу з часом, а хоча б на крок випереджувати час, бути потенціалом суспільного розвитку. У зв'язку з цим, виникає необхідність перегляду існуючого підходу до освіти, розроблення нових підходів до визначення мети, завдань і змісту навчання, виховання школярів. Ще античні люди зрозуміли свою винятковість і поставили себе в центрі світу. Антропоцентризм, повага до людини, розуміння її значущості дадуть змогу до впровадження найсправедливішого суспільного устрою, а вироблення у дітей вміння працювати, навчатися протягом усього життя зробить це суспільство високоінтелектуальним. Завдання школи – створення умов для гармонійного розвитку особистості, самоосвіти й самовиховання. Центром виховання визначається дитина, розвиток її здібностей, фізичних і моральних якостей. Кожна дитина, незалежно від стану здоров'я, наявності фізичного чи інтелектуального порушення, має право на отримання освіти. І якість освіти не повинна різнитися від тієї, що здобувають в загальноосвітніх закладах.

У Гадацькій спеціалізованій школі І–ІІІ ст. №4 школі з 2012 р. були відкриті чотири інклюзивні